

SLUTRAPPORT

Kartläggning av skador på transportinfrastruktur med anledning av skogsbränderna sommaren 2018

Trafikverket

Postadress: Box 417, 801 05 Gävle

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Slutrapport avseende: Kartläggning av skador på transportinfrastruktur med anledning av skogsbränderna sommaren 2018

Författare: Staffan Eriksson, Anders Lasell, Mats Sandgren - Trafikverket
Stefan Gunnarsson, Ewy Nymark, Svante Larsson - Skogsstyrelsen

Dokumentdatum: 2018-12-18

Ärendenummer: TRV 2018/90505

Version: 1.0

Kontaktperson: Mats Sandgren cPLmt

Publikationsnummer:

ISBN

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	5
1. INLEDNING	5
2. UPPDRAG	7
2.1. Tillägg till uppdraget	7
3. METODBESKRIVNING FÖR INVENTERINGSARBETET	8
3.1. Avgränsning.....	8
3.2. Metodik.....	8
3.2.1. Kategorisering av vägar	9
3.2.2. Arealer och virkesförråd	9
4. BESKRIVNING AV BERÖRDA OMRÅDEN	9
4.1. Kårböle	9
4.2. Lillåsen - Fågelsjö	11
4.3. Trängslet.....	12
4.4. Stor-Brättan.....	13
4.5. Arealer och virkesförråd	14
4.6. Sammanställning av areal och väglängd inom respektive brandområde.....	14
5. RESULTAT AV SKADEINVENTERING.....	15
5.1. Skador på den statliga transportinfrastrukturen.....	15
5.1.1. Vägskador på statliga vägar orakad av brand	15
5.1.2. Vägskador på statliga vägar orsakad av räddningsinsats.....	15
5.2. Skador identifierade på enskilda vägnätet	15
5.2.1. Vägskador orsakade av brand.....	15
5.2.2. Vägskador orsakade av räddningsinsats.....	15
6. TRANSPORTBEHOV OCH BÄRIGHETSHÖJANDE ÅTGÄRDER	16
7. UPPSKATTAT ÅTGÄRDSBEHOV	16
7.1. Statligt vägnät.....	16
7.2. Enskilt vägnät	16
7.2.1. Sammanställning av åtgärder och kostnader.....	17
7.2.2. Åtgärder avseende vägskador orsakade av brand	17

7.2.3.	Åtgärder avseende vägskador orsakade av räddningsinsats	17
7.2.4.	Åtgärder och kostnader p.g.a. ökat transportbehov av skogsråvara.....	18
8.	SAMRÅD OCH DIALOG	19
8.1.	Lokal samverkan under inventeringen	19
8.2.	Övriga samråd.....	19
9.	EKONOMISKT STÖD OCH RÅDGIVNING	20
9.1.	Återställning av vägar som skadats av brand	20
9.2.	Återställning efter räddningsinsats	20
9.3.	Bärighetshöjande åtgärder på det enskilda vägnätet	20
9.3.1.	Skogsstyrelsen föreslår fyra riktade stöd	21
9.4.	Ingrepp i form av brandgator/begränsningslinjer.	21
10.	INKOMNA SYNPUNKTER	22
10.1.	Inkomna synpunkter från hearing den 6 december	22
11.	ERFARENHETER	23
11.1.	Vunna erfarenheter, positiva.....	23
11.2.	Vunna erfarenheter, negativa.....	24

Sammanfattning

Detta är en redovisning av Regeringens uppdrag till Trafikverket och Skogsstyrelsen att kartlägga skador på transportinfrastrukturen med anledning av skogsbränderna sommaren 2018.

Kartläggningen har begränsats till brandområden större än 1000 hektar (ha) skog. De fyra enskilt största brandområdena omfattar sammanlagt drygt 17 000 ha belägna i Kårböle i Gävleborgs län, Lillåsen och Storbrättan i Jämtlands län och Trängslet i Dalarnas län. Inom dessa fyra områden finns totalt 1 350 km enskild väg och 25 km statlig väg.

Resultatet av kartläggningen visar att de mest omfattande skadorna uppstått i samband med räddningsarbetet och främst berörde det enskilda vägnätet. De statliga vägarna har endast fått små skador. Inga skador bedöms ha orsakats av själva bränderna.

Inte någonstans i landet har skador identifierades på den övriga statliga transportinfrastrukturen såsom järnväg, hamnar och flygplatser.

På det enskilda vägnätet uppstod skador på ca 420 km till en beräknad kostnad av 6 000 tkr för återställning. Motsvarande kostnad för det statliga vägnätet beräknas till 50 tkr.

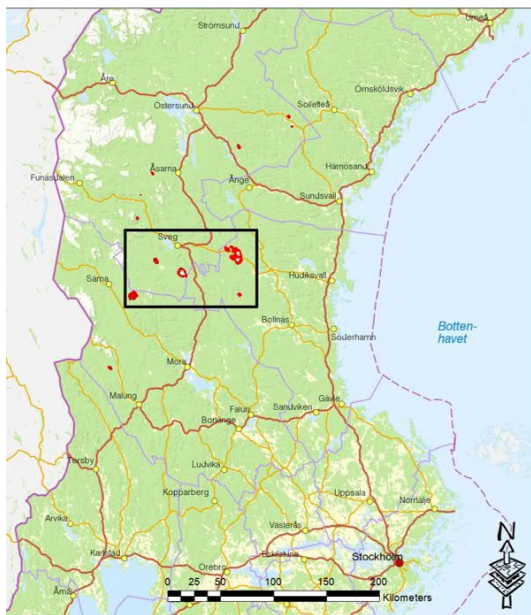
Utöver återställning behöver det enskilda vägnätet förstärkas med bärighetshöjande åtgärder för att under kort tid få ut en stor mängd brandskadad skogsråvara. Totalt beräknas ca 200 km enskild väg vara i behov av sådana åtgärder, till en beräknad kostnad av 11 000 tkr.

1. Inledning

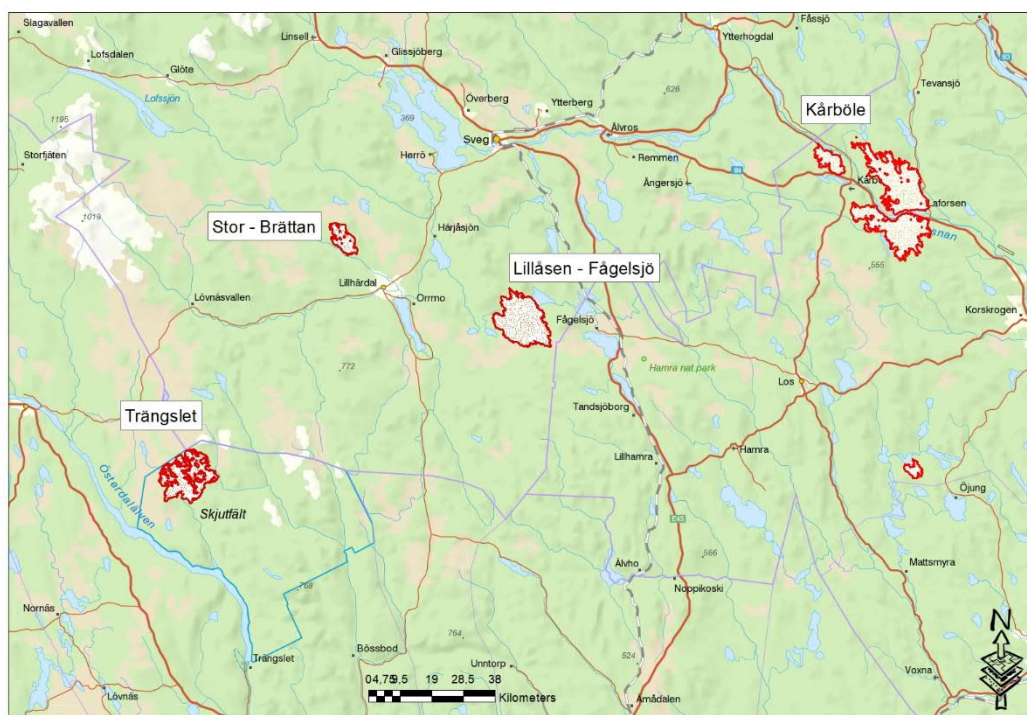
Under sommaren 2018 drabbades Sverige av ovanligt många och i vissa fall omfattande skogsbränder. De fyra enskilt största brandområdena var (i storleksordning):

- Kårböle i Ljusdals kommun beläget i Gävleborgs län
- Lillåsen-Fågelsjö i Härjedalens kommun Jämtlands län
- Trängslet i Älvdalens kommun Dalarnas län
- Stor-Brättan i Härjedalens kommun Jämtlands län

Bränderna i dessa områden pågick från mitten av juli till början av augusti 2018. Se lokalisering i nedanstående kartillustrationer.

Figur 1 Översiktskarta

Figur 2 Orienteringskarta över de fyra inventerade brandområdena.

2. Uppdrag

Regeringen fattade den 16 augusti 2018 beslut om kartläggning av skadorna på transportinfrastrukturen med anledning av bränderna. I uppdraget ingick det att avlämna en delrapport efter två månader och en slutrapport fyra månader efter att inventeringen påbörjats.

Utdrag ur regeringens beslut:

”Regeringen uppdrar åt Trafikverket att kartlägga skador på den statliga transportinfrastrukturen med anledning av de omfattande skogsbränderna sommaren 2018. Regeringen uppdrar vidare åt Trafikverket och Skogsstyrelsen att tillsammans kartlägga skador på enskilda vägar, inklusive skogsbilvägar, i de områden där brändernas utbredning varit särskilt omfattande.....”

Vidare anges:

- Samråd ska ske med enskilda väghållare och en dialog ska föras med Riksförbundet Enskilda Vägar. (redovisas i kap. 8)
- Trafikverket ska vid genomförandet av uppdraget även föra en dialog med de kommuner och länsstyrelser i de områden där brändernas utbredning har varit särskilt omfattande. (redovisas i kap. 8)
- Av uppdragets redovisningen ska framgå vilka skador som bedömts ha orsakats av branden och vilka som orsakats av räddningsarbetet. (redovisas i kap. 7)
- Trafikverket och Skogsstyrelsen ska påbörja uppdraget så snart räddningsledningen bedömer att det är möjligt med hänsyn tagen till pågående arbete i området. (redovisas i kap. 2)
- Trafikverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) så snart det är möjligt givet omständigheterna, dock senast fyra månader efter det att uppdraget påbörjats (redovisas i kap. 2)

2.1. Tillägg till uppdraget

Rapporten har utökats med redovisning av förväntade transportflöden då erfarenheter från branden i Västmanland 2014 visade stora behov av tillgänglighet för transport av brandskadat virke till industri. Detta för att ta vara på virke innan det skadas av insekts- och svampangrepp och tappar i värde. Temporärt innebär det en extremt stor belastning på vägsystemen under besvärliga årstidsförhållanden där tre till fem tjällossningar per år är vanligt.

Redovisning sker i kap. 6, kap. 7.2.4 samt i kap. 9.3.

3. Metodbeskrivning för inventeringsarbetet

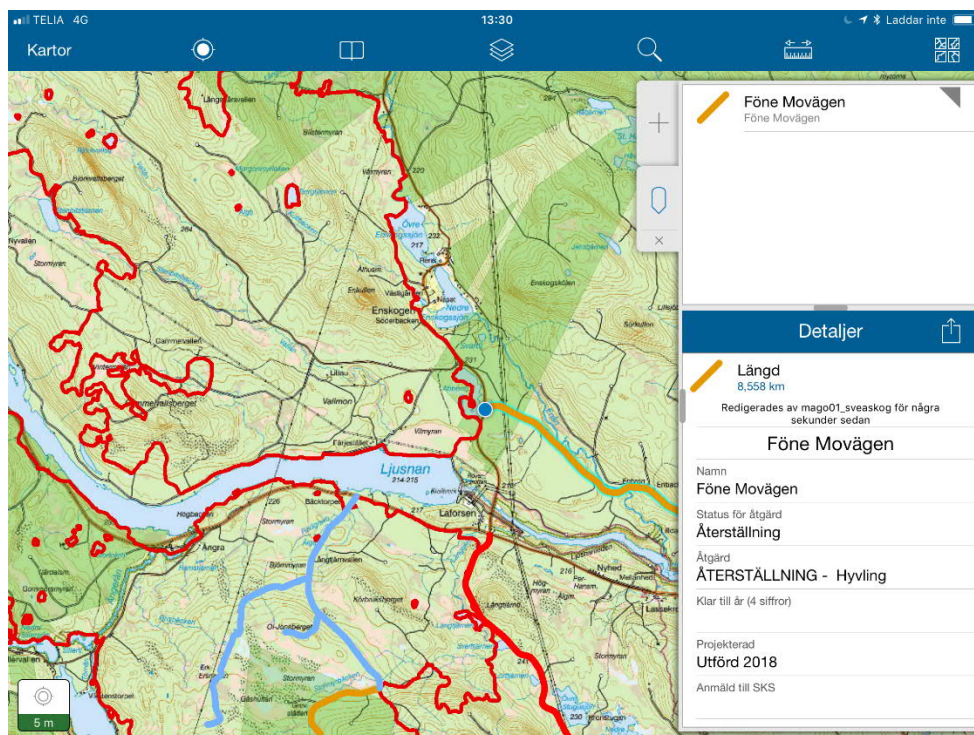
3.1. Avgränsning

Trafikverket och Skogsstyrelsen har tolkat uppdraget och därefter begränsat kartläggningen till brandområdena som omfattar mer än ca 1000 hektar (ha) skog. De fyra enskilt största brandområdena omfattar sammanlagt drygt 17 000 ha belägna i Kårböle i Gävleborgs län, Lillåsen och Storbrättan i Jämtlands län och Trängslet i Dalarnas län.

Inom dessa fyra områden finns totalt 1 350 km enskild väg och 25 km statlig väg som antogs vara berörda eller indirekt berörda av branden. I samråd med berörda vägghållare har ytterligare avgränsning gjorts av vägsträckor som inte nyttjas i samband med branden.

3.2. Metodik

Inventeringen har gjorts i ett kartverktyg som utvecklats av Sveaskog (app på platta med inbyggd GPS se bild). I appen registrerades färdväg, vägnamn, vägnummer, position på skada samt förslag till nödvändiga åtgärder. I huvudsak registrerades behov av återställning efter brand alternativt släckningsarbete samt bärighetshöjande åtgärder (flödessäkring) som krävs för att klara transporter av brandskadat timmer under större del av året.

Figur 3 Skärmbild av kartverktyget som använts vid inventering

Utifrån detta underlag har sedan kostnaden för respektive åtgärd beräknats.

3.2.1. Kategorisering av vägar

Vägarna som inventerades är kategoriserade enligt följande:

- Direkt berörda – vägar inom brandområdet
- Indirekt berörda – t.ex. vägar som använts för tunga transporter eller i stor omfattning till och från brandområdet.
- Omledningsvägar, dvs vägar som nyttjades då allmän väg var stängd under pågående brand

Inventeringen av det enskilda vägnätet ("Skogsbilvägar", "Bidragsvägar", "Övriga enskilda vägar") har genomförts av Skogsstyrelsen tillsammans med intressenter som Skogsbolag, Vägsamfälligheter och Riksförbundet för Enskilda Vägar (REV).

3.2.2. Arealer och virkesförråd

För att beräkna transportbehovet och därmed behovet av bärighetshöjande åtgärder har virkesförrådet i berörda områden skattats med hjälp av Skogliga grunddata som baseras på laserskanning 2012.

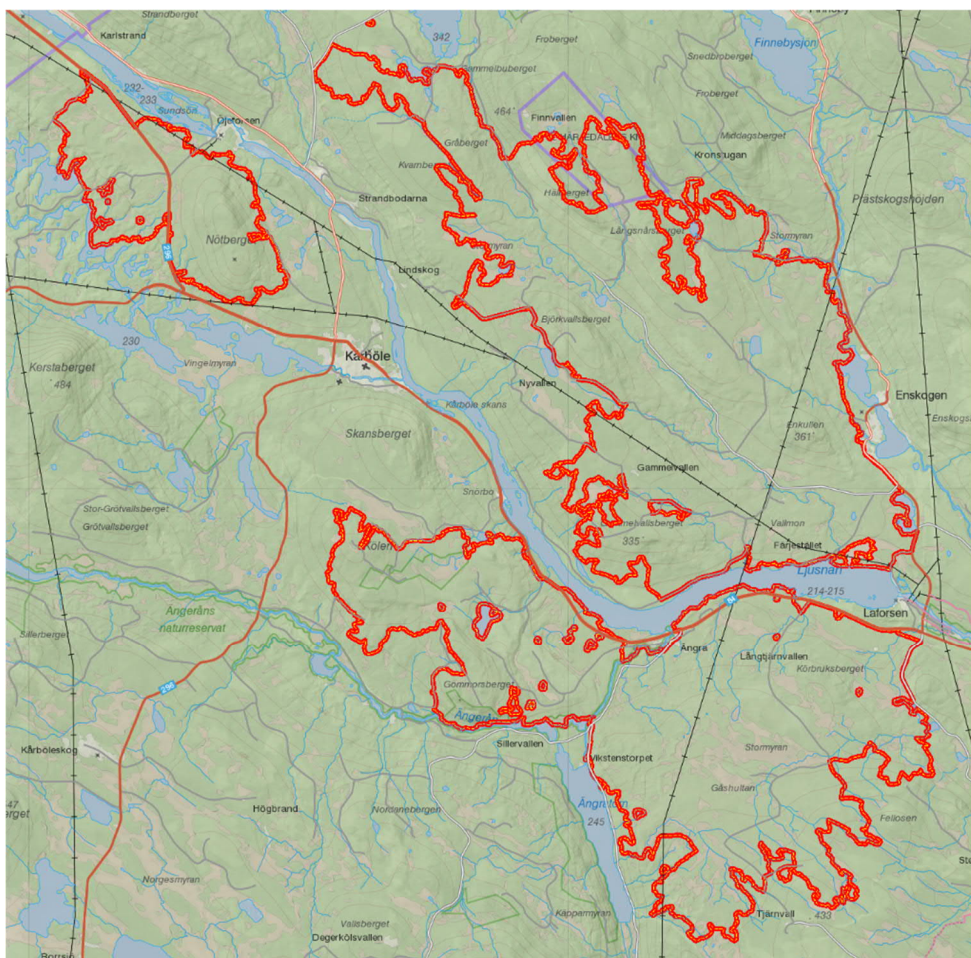
4. Beskrivning av berörda områden

4.1. Kårböle

Kårböle ligger i Ljusdals kommun i Gävleborgs län cirka 40 km väster om Ljusdal uppströms Ljusnan.

Totalt har cirka 9 000 hektar i Kårböleområdet brunnit varav cirka 8 400 hektar är produktiv skogsmark. Det finns tre ingående brandområden; Enskogen 4 300 hektar, Ängra 3 800 hektar och Nötberget knappt 900 hektar.

62 procent ägs av enskilda privata markägare, 30 procent av Sveaskog, 5 procent av Holmen Skog AB och 3 procent av övriga allmänna ägare.

Figur 4: Brandområdena i Kårböle

Inom brandområdena i Kårböle finns transportinfrastruktur enligt tabell 1 nedan:

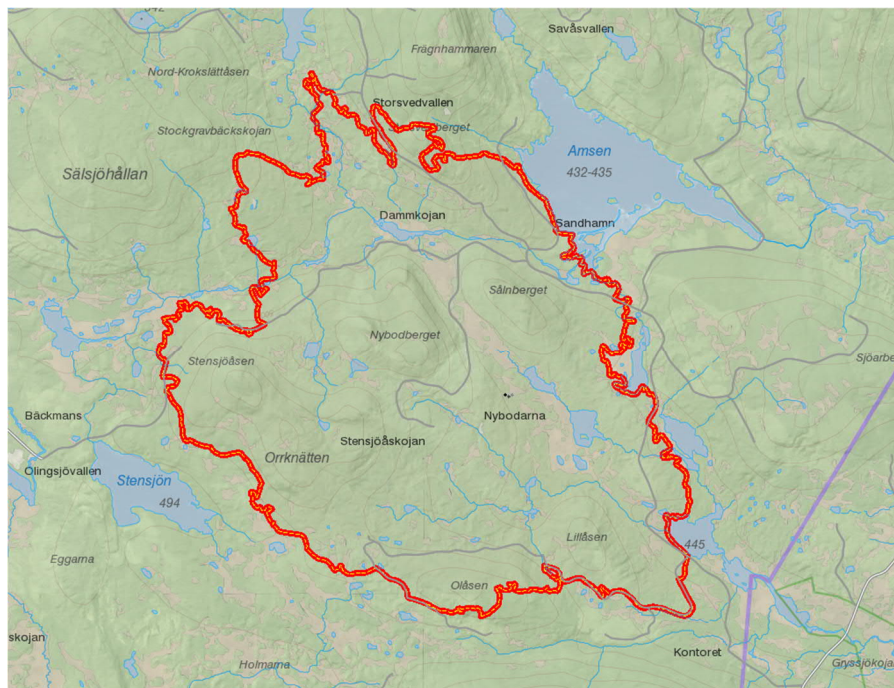
Tabell 1: Vägar i Kårböle uppdelade i kategorier		
Vägnummer	Kategori	Väglängd inom brandområdet (km)
84	Statlig	10
296	Statlig	5
735	Statlig	10
	Enskilda vägar	565
	Varav enskilda vägar med statsbidrag	175

4.2. Lillåsen - Fågelsjö

Lillåsen-Fågelsjö ligger i Härjedalens kommun i Jämtlands län cirka 19 km öster om Lillhärdal och 25 km söder om Sveg.

Totalt har cirka 3900 ha brunnit varav cirka 3 500 ha är produktiv skogsmark i brandområdet.

97 procent ägs av Bergvik Skogs och Holmen Skog AB (ungefär hälften var) Enbart 3 procent ägs av enskilda privata markägare.

Figur 5: Brandområdet i Lillåsen – Fågelsjö

Inom brandområdet i Lillåsen - Fågelsjö finns transportinfrastruktur enligt nedan. Ingen statlig transportinfrastruktur berördes av denna brand.

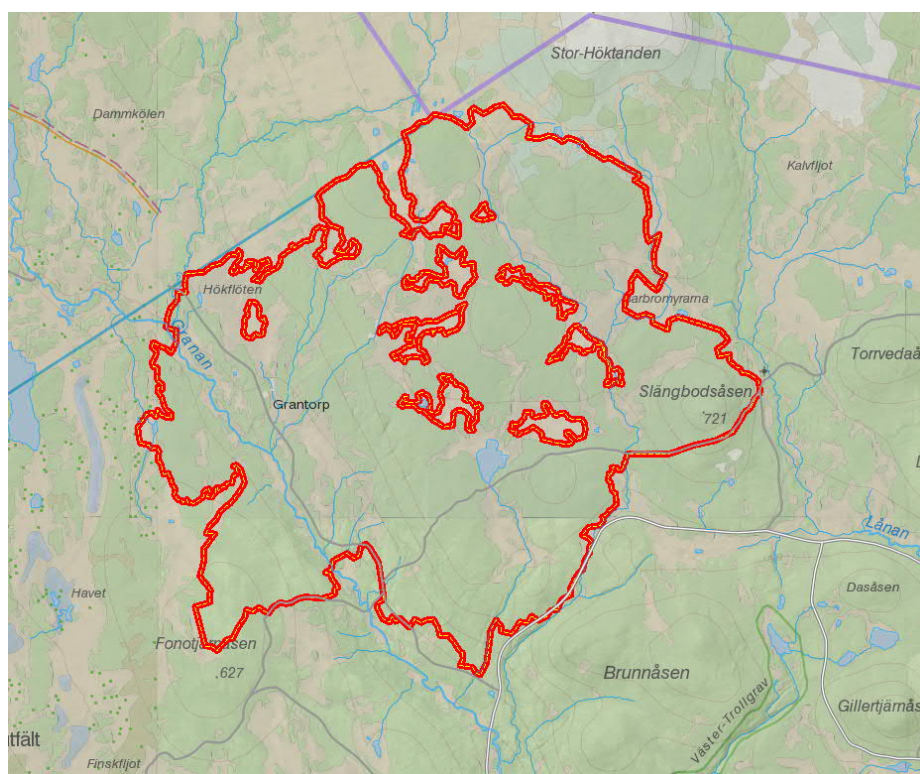
Tabell 2: Vägar i Lillåsen - Fågelsjö uppdelade i kategorier	
Kategori	Väglängd inom brandområdet (km)
Enskilda vägar	225
Varav enskilda vägar med statsbidrag	15

4.3. Trängslet

Trängslet ligger i Älvdalens kommun i Dalarnas län, vid Älvdalens skjutfält 25 km sydväst om Särna och 50 km nordväst om Älvdalen.

Totalt har cirka 3 500 ha brunnit i Trängslet, cirka 2 500 hektar produktiv skogsmark. Resten är nästan uteslutande impediment, främst myr.

Områdets markägare är Fortifikationsverket.

Figur 6: Brandområdet i Trängslet

Inom brandområdet i Trängslet finns transportinfrastruktur enligt nedan. Ingen statlig transportinfrastruktur berördes av denna brand.

Tabell 3: Vägar i Trängslet uppdelade i kategorier	
Kategori	Väglängd inom brandområdet (km)
Enskilda vägar	500
Varav enskilda vägar med statsbidrag	30

4.5. Arealer och virkesförråd

Skogsstyrelsen har beräknat arealer och uppskattat virkesförråd i skogskubikmeter (m³sk) vilka redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 5: Mätt areal och uppskattat virkesförråd i brandområdena, fördelat på brandområden.			
Brandområde	Areal totalt (hektar)	Skogsmark (hektar)	Total volym virkesförråd (m ³ sk)
Kårböle	9 000	8 400	800 000
Lillåsen-Fågelsjö	3 900	3 500	318 000
Trängslet	3 500	2 500	145 000
Stor-Brättan	950	850	53 000
Summa	17 350	15 250	1 316 000

Tabell 6: Sammanställning av brändernas areella utbredning samt väglängd inom motsvarande område.					
Område	Kårböle	Lillåsen - Fågelsjö	Trängslet	Stor-Brättan	Total
Area (ca hektar)	9 000	3 900	3 500	950	17 350
Statliga vägar (km)	25	0	0	0	25
Enskild väg med statsbidrag (km)	175	15	30	0	220
Enskild väg utan statsbidrag (km)	390	210	470	65	1135

5. Resultat av skadeinventering

5.1. Skador på den statliga transportinfrastrukturen

Inom de aktuella områdena finns inga anläggningar för järnväg, flyg eller sjöfart. Inom övriga delar av landet har heller inga skador på sådana anläggningar identifierats. Trafiken längs vissa bandelar stängdes temporärt under pågående brand av risk för nya bränder genom gnistspridning.

5.1.1. Vägsador på statliga vägar orakad av brand

Inga skador på transportinfrastrukturen har identifierats.

5.1.2. Vägsador på statliga vägar orsakad av räddningsinsats

Av de fyra bränderna är det bara i Kårböle som det statliga vägnätet har påverkats under bränderna. På länsväg 735 Laforsen- Enskogen-Ramsjö har grusslitlagret fått fläckvisa skador till följd av räddningsarbetet.

5.2. Skador identifierade på enskilda vägnätet

5.2.1. Vägsador orsakade av brand

De enskilda vägarna i brandområdena utgörs i huvudsak av grusvägar och har inte tagit skada av själva branden. Utifrån erfarenheter i Västmanland vet man att plasttrummor kan skadas av brand. Vid inventeringen efter sommarens bränder har inte några sådana skador konstaterats.

5.2.2. Vägsador orsakade av räddningsinsats

Skador på vägarna orsakade av räddningsinsatserna har konstaterats. I stort sett alla vägsador har inträffat i samband med släckningsarbetet och den omledning av trafik som var nödvändig på grund av branden. Under släckningsarbetet förekom intensiv trafik med många tunga fordon t.ex. brandbilar, jordbruks-, entreprenad- och skogsmaskiner. Typiska skador därav är spårbildning, korrugering och uttryckning av vägbanan. Det förekommer skador på slänter, diken och trummor på grund av sådan uttryckning av vägbanan men även där brandgator - bergänsningslinjer anlagts invid vägar.

6. Transportbehov och bärighetshöjande åtgärder

Till följd av bränderna har behovet av utförsel av skogsråvara från brandskadad skog och tillfälliga upplag inom de aktuella områdena ökat högst väsentligt. Den sammanställning av arealer och virkesförråd som redovisas i kap. 4.5 visar att det finns stora timmervolymer att hantera. Skogsstyrelsen bedömer att 40% av det normala avverkningsuttaget utgörs av sågtimmer.

Sågverksindustrin kommer endast under en kortare period, från november 2018 till maj 2019 att ta emot brandskadat virke. Skälen till detta är:

- Förlorade virkesvärden som uppkommer av insekts- och svampangrepp om inte upparbetning sker innan nästa växtsäsong.
- Massaindustrin kan inte ta emot brandskadad råvara då sotet riskerar att förstöra processen.
- Höga saneringskostnader efter hantering av brandskadad skogsråvara hos avverkningsresurser, transportfordon och sågverksindustrin

Förutsättningarna för fungerande transporter behöver säkras. Erfarenheter från branden i Västmanland 2014 visar på snabbt behov av ökad tillgänglighet för transporter av brandskadat virke till industri. Temporärt innebär det en extremt stor belastning på vägsystemen under besvärliga årstidsförhållanden. Inventeringen och NVDB (Nationell Väg Data Bas) visar att flera av vägarna inte håller en erforderlig standard som exempelvis klarar belastning av tung trafik under tjällossning.

Övrig skogsråvara från ungskogar och gallringsskogar utan timmerandelar upparbetas till bränsle och transporteras ut under en 4-5 års period. Det ökar möjligheten att planera och anpassa dessa transporter efter rådande bärighetsförhållanden på vägnätet.

7. Uppskattat åtgärdsbehov

7.1. Statligt vägnät

På det belagda vägnätet erfordras inte någon åtgärd. Mindre justeringar av grusslitlagret fordras dock på länsväg 735.

7.2. Enskilt vägnät

Andelen belagda enskilda vägar är förhållandevis liten och fordrar inga återställningsarbeten. Däremot finns behov av åtgärder på grusvägarna. Åtgärderna består i huvudsak av hyvling, komplettering av bär- och slitlager, dikning och trumbyte.

7.2.1. Sammanställning av åtgärder och kostnader

Åtgärder och kostnader är uppdelade på återställning respektive bärighetshöjande åtgärder som krävs för att kunna transportera ut brandskadat virke innan sommaren 2019, även benämnt som flödessäkring.

7.2.2. Åtgärder avseende vägskador orsakade av brand

Inga skador pga. brand har konstaterats, därför finns inget specifikt behov av åtgärder p.g.a. brandpåverkan.

7.2.3. Åtgärder avseende vägskador orsakade av räddningsinsats

Kostnadsbilden i tabell nedan bygger på lokala kostnader avseende underhåll och upprustning av enskilda vägar.

Tabell 7: Sammanställning av åtgärder till följd av räddningsinsatsen					
Område:	Kårböle	Lillåsen - Fågelsjö	Trängslet	Stor- Brättan	Total
Återställning, väglängd (km)	175	125	65	55	420
Återställning, kostnad (exkl. moms) (tkr)	2 150 (varav statlig väg 50)	1 800	125	1 800	ca 6 000

7.2.4. Åtgärder och kostnader p.g.a. ökat transportbehov av skogsråvara

Förväntad kostnad för bärighetshöjande åtgärder (flödessäkring) redovisas totalt och enskilt för de olika brandområdena i tabell 7. Kostnaderna är baserade och skattade efter lokala prisnivåer avseende det enskilda vägnätet. Vid kommande upphandlingar kan kostnadsbilden bli förändrad beroende på marknadsläge, avtalsvillkor och metodval.

Tabell 7: Sammanställning av transport- och åtgärdsbehov p.g.a. ökat flöde av skogsråvara					
Område:	Kårböle	Lillåsen – Fågelsjö	Trängslet	Stor-Brättan	Total
1. Totalt uttag av skogsråvara (m ³ sk)	802 500	318 100	145 100	53 000	1 318 700
2. Omedelbart transportbehov av timmer (m ³ sk) 40%	321 000	127 200	58 000	21 200	527 400
3. Omedelbart transportbehov av timmer (fordon per dygn)	48	20	8	3	80
Kostnad för flödessäkring (tkr)	8 000	2 400	430	110	11 000
1. Omedelbart innebär innan tjällossning vilket inträffar normalt 3-5 gånger under tiden 1 november till 15 april. 2. Ingen korrigering av tillgänglig volym har gjorts för eventuella reservatsbildningar eller andra typer av avsättning. 3. I brist på säkra ålders- och dimensionsfördelningar utgår vi ifrån ett antaget normalt utfall av timmer från slutavverkning					

8. Samråd och dialog

8.1. Lokal samverkan under inventeringen

Representanter från samfällighetsföreningar, skogsbolag, skogsägarföreningen Mellanskog, enskilda markägare och Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) har varit en värdefull tillgång under inventeringsarbetet. Dessa har med stort engagemang bidragit med kunskap och lokalkännedom i samband med fältarbetet.

8.2. Övriga samråd

Dialog har ägt rum med skogliga företag och organisationer, enskilda väghållare, myndigheter och Riksförbundet för enskilda vägar (REV). Inventeringen och resultaten har fortlöpande kommunicerats i olika forum under tiden för regeringsuppdraget.

En samrådskonferens även benämnd hearing anordnades i Ljusdal den 6 december i syfte att presentera resultaten från kartläggningen och för att inhämta synpunkter från berörda intressenter. Inbjudan var särskilt riktad till:

- Större markägare (Holmen Skog, Bergvik Skog, Sveaskog, Fortifikationsverket)
- Interesseorganisationer för markägare (LRF, Mellanskog), Skogforsk
- Samfällighetsföreningar
- Riksförbundet för enskilda vägar (REV)
- Berörda Länsstyrelser (W, X, Z)
- Berörda kommuner (Ljusdal, Älvdalen, Härjedalen)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Lantmäteriet
- Naturvårdsverket

Möjlighet har också funnits att lämna skriftliga synpunkter.

9. Ekonomiskt stöd och rådgivning

Nedan presenteras fyra förslag till ersättning för skador och bärighetshöjande åtgärder på vägar samt återställning av anlagda begränsningslinjer

9.1. Återställning av vägar som skadats av brand

Inga skador orsakade av brand har identifierats i genomförd inventering. Om skada av brand senare påvisas gäller det förfaringsätt som beskrivs under punkt 9.2, förutsatt att skadan inte ingår i det egna försäkringsskyddet som regleras mot försäkringsbolag.

9.2. Återställning efter räddningsinsats

Enligt lagen om skydd mot olyckor (7 kap. 4 §) så har enskild rätt till ersättning för skador på lös egendom som uppkommit under räddningsinsats. Observera att det här inte gäller brandskadad skog, dessa anspråk görs vanligtvis gentemot försäkringsbolag.

Ex på information som finns att tillgå för sakägare:

Blanketten "Ansökan om ekonomiska anspråk Skogsbrand 2018" finns att ladda ner på:

- Länsstyrelsens Gävleborg hemsida,
<https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/privat/bygga-och-bo/krisberedskap/angaende-situationen-med-flera-skogsbrander.html>
- Räddningstjänsten i Jämtlands län,
<http://www.rtjamtland.se/download/18.71999beb1661719fea217dd/1538034160986/Ans%C3%B6kan%20om%20ekonomiska%20anspr%C3%A5k%20-%20RTJ%202018.pdf>

För att styrka ditt anspråk på ersättning ska du skicka med dokumentation, till exempel foton, kartbild, offert, kvitton eller ett utlåtande från sakkunnig reparatör/hantverkare. Undertecknad blankett med bilagor skickas i Gävleborgs län till Länsstyrelsen och i Jämtlands län till Räddningstjänsten som sedan handlägger och fattar beslut i respektive ärende innan utbetalning genomförs.

9.3. Bärighetshöjande åtgärder på det enskilda vägnätet

Skogsstyrelsen fick i augusti 2018 uppdrag från regeringen (Regeringsbeslut N2018/04489/SK) att föreslå åtgärder för att kompensera drabbade i skogsbruket för skador med anledning av skogsbränderna sommaren 2018. Den 9:e oktober 2018 lämnade Skogsstyrelsen ett förslag om att berörda skogsägare i Dalarna, Gävleborg och Jämtland ska kunna få ta del av stödet. Utredningen visade att dessa områden haft de flesta och största brandhärjningarna i landet med exceptionellt stor påverkan både på skogssektorn och det regionala samhället.

9.3.1. Skogsstyrelsen föreslår fyra riktade stöd

Förslaget har tagits fram i samråd med skogsnäring och berörda myndigheter. Stöden gäller för Dalarnas-, Gävleborgs- och Jämtlands län och omfattar 72 miljoner kronor enligt fördelning:

- 44 miljoner kronor går till skogsägare för ökade kostnader i samband med avverkning och transport av brandskadat virke.
- 15 miljoner kronor till stöd åt väghållare för bärighetshöjande åtgärder av vägnätet. Vägarna måste hålla för många och tunga transporter under kort tid och vid dåliga väderleksförhållanden.
- 3 miljoner kronor till stöd för utmärkning av gränser då många markeringar skadats eller försvunnit i branden. Bidraget är på 3 000 kronor per gränskilometer.
- 10 miljoner kronor som stöd till logistik- och industriföretag. Detta som kompensation för fördröjade kostnaderna vid hantering av brandskadat virke.

Stöden gäller merkostnader som inte täcks av försäkringsbolag eller andra delar av regeringens stödpaket. När stöden kan börja betalas ut är ännu inte klart men regeringen har aviserat finansiering för 2019. Mer information om stöden finns på <https://www.skogsstyrelsen.se/nyhetslista/forslag-sa-ska-skogsagare-fa-stod-efter-sommarens-brander/>

9.4. Ingrepp i form av brandgator/begränsningslinjer.

Vid sommarens större skogsbränder bedömdes risken vara stor att bränderna skulle spridas och åstadkomma väsentlig skada på allmänna intressen. Ingrepp i form av begränsningslinjer på väghållares och skogsägares domäner ansågs i flera fall vara nödvändigt.

Frågan om ersättning till drabbade markägare och väghållare bereds av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tillsammans med berörda Länsstyrelser, Kommuner, Trafikverket och Skogsstyrelsen. Beslutsunderlag kommer att redovisas för regeringen under senare del av 2018 som därefter tar beslut i frågan.

10. Inkomna synpunkter

10.1. Inkomna synpunkter från hearing den 6 december

Brist på snabb tillgång av förädlat grusmaterial inom brandområdena

Notering från hearing:

- Möjlighet för husbehovstäkt att få lägga material på annan fastighet.
- Täckstillstånd för ny kommersiell täktverksamhet när behovet är akut
- Miljöbalkens tröghet – lång prövningstid för täkthantering
- Möjlighet av tillfälligt överuttag från tillståndsgivna täkter men inom ramen för det totala tillståndet.

Sammanfattande kommentar av Trafikverket och Skogsstyrelsen:

Materialet från en husbehovstäkt får endast spridas inom den egna fastigheten. I nödläge som nu efter branden är det många vägar som ska åtgärdas vilket kräver tillgång på grus. Önskan om att lätta på regelverket för att få sprida gruset över flera fastigheter.

Husbehovstäkter och tillståndsgivna täkter har begränsningar i årligt uttag. Nu när behovet är stort kommer uttagen att bli större än vad tillstånden medger om det ens räcker. Förenkla och gör det möjligt att ta ut mer grus utan sanktionsavgifter.

Trädsäkring i naturskyddade områden, vad får väghållaren göra?

Notering från hearing:

- Trädsäkringen kan ha orsakat skador på vägarna efter att inventeringen gjorts. Omfattning och konsekvens?
- Blir väghållare juridiskt ansvarig om träd inom naturskyddat område faller på någon längs vägen
- Konflikt mellan anläggningsbeslut och befintliga reservatsgränser – Ängra ett tydligt konfliktområde.

Sammanfattande kommentar av Trafikverket och Skogsstyrelsen:

Som väghållare är man skyldig att ta bort träd och annat som riskerar säkerheten inom vägområdet. Problem uppstår då hotande träd i vägområdet ligger i ett naturskyddat område. Dessa träd får inte röras utan att först ansöka om tillstånd hos Länsstyrelsen, vilket kan ta längre tid än önskat. Stort problem i mångt och mycket för enskild väghållning då man som väghållare är personligt ansvarig.

Vattenförsörjning inom brandområden

Notering från hearing:

- Långa transportsträckor att hämta vatten för snabbt släckningsarbete, mer tid las i många fall på transport än släckningsarbetet
- Går det att proaktivt gräva diken till befintliga vägar
- Går det att göra hårdgjord yta ramp vid befintliga vatten där behov finns

Sammanfattande kommentar av Trafikverket och Skogsstyrelsen:

Synpunkter angående vattenförsörjning lämnas utan kommentar då de inte kopplar till skador på transportinfrastrukturen

11. Erfarenheter

11.1. Vunna erfarenheter, positiva

- Bra med tydligt regeringsuppdrag i ett tidigt skede där inventering och därmed upprustning av vägar kunde påbörjas med kort varsel.
- Att snabbt bestämma omfattning på och inventera skador är en viktig faktor med tanke på senare upprustning/fakturering för att därmed ha bättre kontroll på vad som ska betalas ut.
- Digital lösning vid inventering, här användes ett verktyg utvecklat av Sveaskog
- Hämtat erfarenheter från branden Västmanland 2014
 - Inventeringsmetodik
 - Att tidsaspekten avseende inventering, beredning, åtgärd på väg samt råvara till industrin är viktig
- Samordning inom skogsbruket
 - Värdefullt att de större skogliga aktörerna tagit på sig samordningsansvar både vid trädsäkring och vid återställning och upprustning av vägar

11.2. Vunna erfarenheter, negativa

- Många frågor har ställts om hur ansökningsprocessen för ekonomiskt stöd ska gå till
- Ett antal större skogliga aktörer har varit "bank" för arbeten med återställning av vägar vilket kan innebära stora osäkerheter och ekonomiska risktaganden.

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1.

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650